

Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan 2020

*(rapport för det systematiska kvalitetsarbetet
läsåret 2019 – 2020)*

Innehållsförteckning

1. Katarinaskolan – en presentation	s. 2
1.I: Grunden	s. 2
1.II: Praktiken	s. 3
2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan	s. 5
3 Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan	s. 5
4. Prioriterade mål	s. 6
4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt	s. 6
Utgångspunkter	s. 6
Insatser under läsåret	s. 8
Resultat och måluppfyllelse	s. 8
Åtgärder för utveckling	s. 10
4.II: Studieresultat: Alla elever ska ha uppnått minst godkänt betyg, främst i de ämnen som behövs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de har gått ut grundskolan	s. 10
Utgångspunkter	s. 10
Insatser under läsåret	s. 12
Resultat och måluppfyllelse	s. 13
Åtgärder för utveckling	s. 19
4.III: Elevernas inflytande och ansvar	s. 20
Utgångspunkter	s. 20
Insatser under läsåret	s. 21
Resultat och måluppfyllelse	s. 22
Åtgärder för utveckling	s. 23
5. Skolans profil och identitet	s.24
6. Inför nästa läsår	s.28

1. KATARINASKOLAN – en presentation

1.1. Grunden

Katarinaskolan, en friskola med årskurserna 6-9, startade sin verksamhet hösten 1994. De två grundarna var länge skolans rektor och studierektor. En privat stiftelse, Heliga Katarinas Skolstiftelse, är skolans huvudman. Ledamöterna tillhör huvudsakligen de romersk-katolska och ortodoxa kyrkorna, men stiftelsen är fristående och lyder inte under någon kyrka eller annan organisation.

Skolan godkändes utifrån en egen läroplan (Katarinaskolans läroplan, KL), som ligger nära den offentliga skolans vad gäller synen på värderingar och på skolans uppdrag, men även vad gäller de tim- och kursplaner som gällde då. Profilen beskrivs där som ”humanistisk-kristen”. Skolan ser sig inte som konfessionell utan vänder sig till alla intresserade.

Det kristna inslaget är för grundarna och stiftelsens ledamöter och för delar av personalen, en utgångspunkt för dem själva inför tolkningen av skolans pedagogiska uppdrag. Kristna formuleringar som förekommer i skolans egen läroplan, t ex vad gäller människans unika värde som Guds avbild, kan mycket väl tolkas allegoriskt och på så sätt kännas meningsfulla både för kristna och icke-kristna elever och anställda. Andra kristna inslag, som bönen Fader Vår vid en samling en gång i veckan (när eleverna inbjuds att delta i bönen, eller tänka på något de själva tycker är viktigt), markerandet av kristna högtider, karnevalsfest inför fastan, läsning av Julevangeliet vid julavslutningen, ”Katarinarummet” med skolans ikoner etc. uppfattas som en del av uppdraget att bilda eleverna genom deltagande – på vilket plan och med vilket engagemang de själva önskar – i några av våra gamla europeiska traditioner. Men det finns också en uttalad ambition att ge eleverna speciell kunskap utöver det vanliga när det gäller kristen tro och tradition, att ”åskådliggöra den kristna och europeiska kulturens religiösa dimensioner” och visa att ”religiös tro och praxis är en naturlig del av den verklighet vi lever i” (KL 04 s.5).

I linje med synen på individen som helig och unik ses också kultur – mänskligt skapande – som något mycket värdefullt att studera, delta i och föra vidare. Katarinaskolan vill ge stort utrymme för bl.a. konst och musik, och har en särskild handlingsplan för att stärka kulturens roll i lärandet. Genom Kulturrådets satsning Skapande skola har skolan alltsedan år 2008 fått särskilda bidrag för kontakt med professionella kulturaktörer utanför skolan.

Då kultur omfattar allt mänskligt skapande avses med ”humanistisk” inte endast betoning på traditionellt humanistiska ämnen. Skolan ser i stället *alla* ämnen utifrån ett ”humanistiskt” perspektiv, med ambitionen att ämnet historia får vara utgångspunkten.

Undervisning i moderna språk har fått en särställning. Det finns inget alternativ till ”språk 3” (språk som språkval) och i årskurs 8 och 9 förutsätts de elever, som inte behöver extra stöd, att studera ett nytt språk, ”språk 4” (språk som elevens val). Som språk 3 kan man välja franska, spanska och tyska, som språk 4 därutöver italienska och ryska.

Skolan har tidigare haft ett alldeles eget språkämnä, ”Klassisk språktradition”. Det har fungerat som ett bildningskitt med språklig utgångspunkt i latinet men med utblickar mot alla tänkbara språk och språkligheter, liksom mot kulturhistorien. Det ämnet har varit obligatoriskt för alla elever från och med årskurs 7, 40 min i veckan under tre läsår. Sommaren 2013 fick vi

tyvärr ett utlåtande från Skolinspektionen att vi inte kan fortsätta att ha det som ett betygssatt ämne enligt vårt ursprungliga tillstånd. Vi har därför varit tvungna att lägga ner ämnet sådant det tidigare har fungerat. Vi tycker dock att detta kunskapsstoff är väsentligt och fortsätter att arbeta med en del av det i mindre sammanhang, t.ex. genom temainslag och återkommande notiser i Katarinaskolans veckobrev.

En övergripande ambition i skolan har alltid varit att skapa en atmosfär som tillåter individen att utvecklas. Det sker framförallt genom att man eftersträvar ett personligt bemötande, uppmuntrar personliga samtal mellan elever och skolpersonal och motarbetar byråkratiska tänkesätt. Varje ny elev tas emot tillsammans med sina föräldrar i ett personligt introduktionssamtal med någon av skolledarna. Skolan tillämpar en samtalsmetodik för konfliktlösning och samarbete som kallas *Reparativ rättvisa*; vilket innebär att man utgår från varje persons upplevelse och vill stärka vars och ens beredskap att ta ansvar för den gemenskap som skolan utgör (se mer i avsnitt 4, s. 7).

Skolan har också lagt vikt vid att skapa egna traditioner, dels i bildningssyfte, men också för att stärka gemenskapen och känslan av samhörighet. Det tror vi också har bidragit till trivselen på skolan. Ett led i detta är att uppkalla klasserna efter första bokstaven i namnet på heraldiska djur på latin (namnen på skolans fem första klasser är: Aquila, Bos, Cervus, Draco och Equus). Klassen kommer sedan utifrån namnet fram till hur en i bilden tillverkad vapensköld skall se ut, en sköld som efter avslutad skolgång på Katarinaskolan hängs upp på särskild plats tillsammans med tidigare avgångsklassers sköldar, i en högtidlig ceremoni.

Även klassrummen i skolan är benämnda på ett speciellt sätt: efter de latinska namnen på städer som är viktiga för europeisk historia och kultur. När namnen tillkom fanns ofta en anknytning till något ämne som brukade studeras i just den salen (engelska i Londinium, spanska i Toletum, matematik i Syracusae osv), men med åren har detta samband luckrats upp.

Skolan har inte anslutit sig till någon speciell pedagogisk inriktning utan vill ge lärarna stor frihet att, inom de ramar som anges av kursplaner och andra styrdokument, arbeta efter sina förutsättningar och övertygelser, samtidigt som de förväntas föra en dialog med eleverna om undervisningen.

1.II Praktiken

Elever

Elevtillströmningen har alltid varit god, och efterhand som skolan har fått tillgång till fler lokaler har antalet kunnat växa från hundra elever vid starten till omkring fyrahundra.

När tillståndet gavs för skolan var en av förutsättningarna att eleverna togs in efter kördning, med förtur för syskon. Denna princip gäller fortfarande, vilket har medfört att många elever har äldre syskon som går eller har gått i skolan fast ingen geografisk anknytning finns. De flesta har valt skolan för dess höga studieambitioner och personliga inriktning, som

ger god möjlighet för eleverna att ”bli sedda”. Den humanistisk-kristna profilen har spelat viss roll, trots att majoriteten av eleverna inte har kommit från religiöst aktiva sammanhang.

Eleverna kommer från många olika delar av Uppsala, några även från närliggande kommuner. De senaste åren har vi tagit emot elever från över trettio olika skolor. Vi har för det mesta ungefär lika många pojkar som flickor, men det växlar lite år från år. Höstterminen 2019 hade 87 elever meddelat att de hade annat modersmål än svenska, sammanlagt 29 olika språk.

I Uppsala finns numera många olika alternativ inom grundskolan, med flera olika friskolor och inriktningar bland de kommunala skolorna. Det innebär en stor valfrihet för familjerna, men det har också lett till att rörligheten bland eleverna har blivit ganska stor, jämfört med hur det var under Katarinaskolans första tid. Vi har också noterat att en del familjer anmäler sina barn till vår kö när de är ganska små för att hålla så många alternativ som möjligt öppna, även om de inte har en tydlig intention att barnen också ska gå i Katarinaskolan när det är dags att börja sexan. Detta har lett till att vi nu kan bereda plats åt en större andel av dem som faktiskt vill gå hos oss än vad som tidigare varit fallet. Dock tvingas vi fortfarande säga nej till många.

Lokaler och samarbetspartners

Skolan har sin huvudsakliga verksamhet i tre fastigheter i centrala Uppsala. Huvudbyggnaden på Nedre Slottsgatan äger vi själva. I fastigheten har vi under året gjort omfattande arbeten och bytt ut det gamla ventilationssystemet mot ett nytt, som inte bara fungerar bättre utan också frigör mer utrymme i klassrummen. Vi hyr ett par klassrum och specialsalar för slöjd, bild och musik i ett gårdshus mot Drottninggatan, i anslutning till vår huvudbyggnad. Där hyr vi också matsal med matservering, som sköts av en restauratör med egen verksamhet i fastigheten. Vi hyr också fyra klassrum, personalrum och hemkunskapslokaler i Newmaninstitutets fastighet på Trädgårdsgatan. Där har vi även tillgång till en aula som vi disponerar tillsammans med Newmaninstitutet. Sedan 2016 har vi våra idrottslektioner i universitetets lokaler Campus 1477.

Katarinaskolan har ett litet skolbibliotek, som vi har byggt upp genom åren utifrån donationer och egna anskaffningar, och som sköts av svensklärare. Det består av skönlitteratur, huvudsakligen ungdomsböcker som köps in i samråd med eleverna, och en del facklitteratur. Utöver detta har vi haft avtal med stadsbiblioteket om tillgång till deras biblioteksservice, men villkoren för det har ändrats. Vi håller därför på att modernisera vårt eget bibliotek.

Vår huvudbyggnad ligger granne med Slottsbiografen, en föreningsdriven biograf med anor från tidigt 1900-tal. Den hyr vi regelbundet för morgonsamlingar, föreställningar m.m.

Personal

Personalen har sökt sig till skolan av flera olika skäl. Några är kyrkligt engagerade i olika samfund, men även andra har tyckt att arbetsplatsen varit intressant – religionsfrågan är inte en anställningsgrund. Personalens engagemang för skolan är påfallande, och trots att infallsvinklarna varierar mycket finns en samstämmighet vad gäller synen på uppdraget. Under de första femton åren av sin historia var Katarinaskolan en ganska liten och tätt sammanhållen organisation, men i slutet av 00-talet utökades elevantalet med ungefär 120

elever och antalet lärare ökade i motsvarande grad. Det har inneburit att alla skolans lärare inte längre arbetar lika nära varandra som i början av skolans historia, men andan av gemensamt ansvar och omtanke sinsemellan har bestått. Den ökade rörligheten och konkurrensen på lärarnas arbetsmarknad har i viss mån märkts i Katarinaskolan också, men många lärare har valt att stanna på skolan under lång tid och när någon har slutat har skolan kunnat rekrytera behöriga lärare. Kombinationen av kontinuitet och rörlighet har gett en god åldersmässig spridning bland lärarna. Kontinuiteten i skolledningen har varit stor: under sitt tjugosjätte verksamhetsår leddes skolan av sin tredje rektor och sin andra biträdande rektor.

Läsåret 2019-2020 bestod skolledningen av en rektor och en biträdande rektor, som även har haft viss undervisning. 32 lärare var anställda på heltid eller deltid, inräknat en specialpedagog. Sammanräknat motsvarar det 29,3 heltidstjänster, vilket ger en lärartäthet på 7,4 lärare per hundra elever. De tillsvidareanställda lärarna var behöriga och legitimerade, och fem lärare var förstelärare. Därutöver var tre resurslärare anställda på deltid.

Övriga anställda var vaktmästare, kanslist, skolsköterska (90 %), receptionist och skolvärdinna (87 %), IT-tekniker (80 %), kurator (75 %), intendent (50 %), studie- och yrkesvägledare (35 %), samt en timanställd hjälp i elevcafeterian (ca 16 timmar per vecka). Detta ger en vuxentäthet (lärare plus övrig personal) på 9,4 vuxna per hundra elever.

Utöver egen anställd personal har skolan haft tillgång till kommunens skolläkartjänster, samt anlitat psykolog för utredningar. För städning och lunchservering har skolan ingen egen anställd personal då dessa tjänster köps av andra företag. Skolan har också tagit emot lärarstudenter på verksamhetsförlagd utbildning, vfu.

2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan

Vi hänvisar till följande måldokument:

KL 04 – Katarinaskolans egen läroplan. Den fastställdes under våren 2004 och är en omarbetning av den första läroplan, som skrevs i samband med att skolan fick tillstånd att starta. Lgr 11 – gällande läroplan för det allmänna skolväsendet.

3. Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan

Under läsåret har vi på Katarinaskolan arbetat vidare mot våra centrala mål – vår ambition är att skolans elever ska känna sig sedda och respekterade (se avsnitt 4.I), att de ska lyckas i sina studier (se avsnitt 4.II) och utveckla sina möjligheter till delaktighet och ansvarstagande (se

avsnitt 4.III). Vi vill att skolan ska vara en arbetsplats där både vuxna och ungdomar trivs och kan känna sig stolta över vad de uträttar.

Kvalitetsarbetet är framför allt förankrat hos skolans lärare och skollädares genom en fortlöpande reflektion och dialog i vardagsarbetet i anslutning till de situationer vi ställs inför. I vilken utsträckning lyckas vi i våra ambitioner? Vilka svårigheter möter vi, och hur kommer vi bäst tillrätta med dem? Vad är orsaken till de framgångar vi ser, och hur kan vi bli bättre där vi inte lyckas så bra som vi önskar?

Men en grundstruktur för kvalitetsarbetet finns också. I konferenser och arbetsgrupper diskuteras vår måluppfyllelse och hur vi ska arbeta för utveckling. Lärarna gör en individuell skriftlig självutvärdering där de svarar på frågor om i vilken utsträckning de bedömer att utvecklingsmålen har uppnåtts, både i det egna arbetet och för skolan som helhet.

I slutet av läsåret diskuterar eleverna utvärderingsfrågor tillsammans med sina klassföreståndare. Lärarna gör också egna utvärderingar i klasserna för att följa upp arbetet. Skolledningen håller utvärderingssamtal med fokusgrupper från årskurs 9 vid läsårets slut. Normalt har vi också tillgång till resultaten av en kommunenkät för elever i årskurs 8, men på grund av en del praktiska problem vid genomförandet har vi inte det detta läsår. Vi hänvisar istället till resultat från föregående läsårs enkät *Liv och hälsa* som regionen genomför för elever i årskurs 7 och 9. Våra elever besvarade den under vårterminen 2019. Några frågor handlar om skolan och vi bedömer att resultaten har god bäring också för detta läsår.

Vi får löpande skriftliga utvärderingar efter de besök föräldrar gör i klasserna (de inbjuds att besöka skolan under en vanlig skoldag per läsår). De är reaktioner på dagens upplevelser med synpunkter på allt från lektioner till miljö och mat. Föräldrarepresentanter inbjuds två gånger per termin till skolrådsmöten, för att diskutera skolans angelägenheter med skolledning och lärarepresentanter. Just detta läsår har dock föräldrabesök och skolrådsmöten varit inställda under stora delar av vårterminen, av smittskyddsskäl.

Redovisningen av måluppfyllelsen bygger på skolledningens bedömning utifrån observationer och samtal med personal, elever och föräldrar; vad som framkommit i samtalsgrupper, fokusgrupper, vid skolrådsmöte, i skriftliga rapporter och utvärderingar; samt på elevernas studieresultat som de avspeglas i betyg och resultat på nationella prov.

4. Prioriterade mål

4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt

Utgångspunkter:

”Alla ungdomar har behov av att veta och känna att de vuxna som de kommer i kontakt med ’ser’ dem och intresserar sig för dem som individer” (KL 04 s. 5). ”Skolan / vill/ skapa ett klimat av ömsesidig

kärleksfull respekt, baserad på igenkännandet – de som vill kan tolka detta metaforiskt – av Guds avbild inom oss alla” (ibid.)

För Katarinaskolan är respekten för varje persons integritet och värde något mycket centralt. Därför strävar skolans vuxna efter att förhålla sig till eleverna på ett sådant sätt, att var och en känner sig mött och bekräftad. Vårt mål är att varje elev ska känna sig fri att utveckla och uttrycka sin egen personlighet. Vi vill också fostra eleverna att bemöta varandra med hänsyn och omtanke. Därför ska varje vuxen som uppfattar rasistiska eller sexistiska tillmälen och attityder hos ungdomarna, eller iakttar översittarbeteende av annat slag, genast ingripa. Vår målsättning är att skolans inställning till kränkande beteende ska vara väl känd av eleverna, och att mobbningsituationer ska upptäckas och leda till ingripande.

Vi vet att mycket av interaktionen mellan ungdomarna inte uppfattas fullständigt av oss vuxna. Därför har vi ett system med *kamratstödjare*, vilket innebär att eleverna i varje klass väljer ett par kamrater de har förtroende för till ett särskilt uppdrag att motverka mobbning och andra kränkande handlingar. Kamratstödjarna träffar regelbundet en grupp vuxna med särskilt ansvar för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – *Amici* – för att få utbildning och inspiration till att verka för ett gott klimat och uppmärksamma problematiska situationer. De stämmer också regelbundet av med sina klassföreståndare om hur klimatet i klassen utvecklas och hur enskilda elever har det. Kamratstödjarna spelar en viktig roll i skolans elevsociala arbete och medverkar i arbetet med likabehandlingsplanen. Deras insatser för att göra skolans vuxna mer uppmärksamma på situationer där ungdomar känt sig illa bemötta och där vuxeningripande krävs, är också betydelsefull. När sådana situationer upptäcks utreder de vuxna vad som hänt och samtalar med berörda elever, enligt Katarinaskolans plan mot diskriminerande behandling.

På Katarinaskolan arbetar vi med en samtals- och konfliktlösningsmetodik som kallas *Reparativ rättvisa*. Varje vecka börjar med en gemensam samling, som markerar att vi hör till samma gemenskap här på vår arbetsplats; och en *cirkelsittning* i klassen där var och en inbjuds att formulera sig om hur de har det, och blir lyssnad till av alla i rummet. Det är ett sätt att markera att varje persons upplevelse räknas, och det är en övning i att uttala sig inför en grupp och att lyssna till varandra med respekt. Liknande cirkelsittningar gör vi när något inträffar som behöver bearbetas eller kommenteras. Om allvarliga konflikter uppstår har vi en handlingsplan för att göra reparativa interventioner på olika nivåer, i syfte att ge upprättelse åt dem som blir utsatta och ge dem som beter sig illa mot sina kamrater möjlighet att se konsekvenserna av sina handlingar och ta ansvar för dem – något som är välgörande också för dem, eftersom det kan lätta den inre skam man upplever när man har gjort illa.

En viktig förutsättning för att fostran av skolans elever till hänsynsfulla individer skall lyckas är förstås att orden om respekt omsätts i handling. Då är det inte bara elevernas upplevelse av hur de vuxna bemöter dem på skolan som är viktig, utan också deras upplevelse av hur de vuxna sinsemellan bemöter varandra. Därför strävar vi efter en öppen attityd där vi värdesätter varandras olikheter, och vi försöker alltid stötta varandra om problem uppstår. Vi lägger mycket tid på samtal om vårt arbete, men också på annan samvaro. På skolan finns en personalvårdsgrupp, vald av kollegorna i en sluten omröstning, som fått personalens

förtroende att reda ut händelser som skadat förtroendet eller respekten mellan individer inom vuxengruppen, och som verkar för positivt bemötande och uppmärksammar om någon är i behov av särskild omtanke eller uppmärksamhet.

Insatser under läsåret 2019-2020 (4:I, bemötande)

Amici-gruppen – de lärare som handleder kamratstödjarna och som har särskilt ansvar för att driva likabehandlingsarbetet – har i samband med arbetet med skolans plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling gjort en enkät om trygghet och trivsel som alla elever har fått besvara. Svaren har analyserats tillsammans med kamratstödjarna och följts upp i klasserna.

Klasserna i årskurs 6 fick göra en tvådagars lägerskola i början av läsåret, med samarbetsövningar och lekar under ledning av klassföreståndare, fritidsledare och kurator. På så sätt får klasserna en bra start för det gemensamma arbetet. Lite senare under året genomfördes ett större dramaprojekt med rollspel om kamratskap under ledning av en dramapedagog (detta möjliggjordes genom medel från Statens kulturråds program Skapande skola).

Ett antal kartläggningar (när alla ungdomar i en klass eller grupp vid ungefär samma tillfälle har fått samtala enskilt med sin klassföreståndare eller annan vuxen och redogöra för hur de upplever situationen) och reparativa interventioner på olika nivåer har genomförts under året. Därtill har skolans lärare i samarbete med kurator engagerat sig för att hjälpa eleverna med problematiska kamratrelationer i vissa grupper, och genomfört olika samarbetsaktiviteter i klasser där man har bedömt att det har behövts. Vi har rekryterat en resurslärare på deltid med stor kompetens när det gäller konfliktlösning och problemhantering på gruppnivå, som har gjort särskilda insatser i ett par klasser för att stärka den sociala gemenskapen mellan eleverna.

Resultat och måluppfyllelse 2019-2020 (4:I, bemötande)

Personalens engagemang för bemötandefrågorna är stort. Det gäller både den undervisande personalen och övriga anställda. Lärarna upplever att kontakten mellan ungdomar och vuxna är intensiv och samtalstonen personlig, och att det finns en ömsesidig respekt både mellan de vuxna och mellan vuxna och ungdomar. I lärarenkäten uttrycker flera att de också ser detta som ett gemensamt projekt. *Jag tycker att vi på Katarina skolan är väldigt bra på att lyssna på elever och ge dem det utrymme de behöver. Det märks genom att många elever /---/ vågar vara öppna med sina svårigheter,* skriver en lärare i utvärderingsenkäten (se avsnitt 3). *Många elever vänder sig till oss lärare för att få hjälp med konfliktlösning, och det är ett gott tecken,* skriver en annan, *jag upplever att vi som skola är ganska bra på att se våra elever och att vi anstränger oss lite extra för att våra elever ska känna sig sedda och få ett personligt bemötande.* En lärare noterar att *det känns som alla kollegor drar åt samma håll som ledningen /med detta/ och tillsammans arbetar medvetet framåt,* och en annan */.../ att vi som skola är ganska bra på att se våra elever och att vi anstränger oss lite*

*extra för att våra elever ska känna sig sedda och få ett personligt bemötande. Men samtidigt som lärarna lägger ner mycket engagemang på att skapa goda relationer till eleverna och strävar efter att verkligen lyssna till dem, uttrycker flera att tiden inte alltid räcker till som man skulle vilja. Några påpekar också att vi inte får alla elever att omfatta de här värderingarna, vilket är ett problem: *det /finns/ små klickar av elever som inte visar respekt mot sina klasskamrater och i sällsynta fall mot lärare, skriver någon, och att det finns elever som inte känner sig respekterade och tycker att de blir sämre behandlade på grund av sitt kön. Det handlar oftast om /killar/ som stör som reagerar på att/ vi hanterar att de stör.**

I enkäten skattar lärarna måluppfyllelsen i det egna arbetet till 86,8 % i genomsnitt, vilket är ungefär samma nivå som förra året. Skattningen av skolans måluppfyllelse som helhet är liksom de två senare åren lägre än skattningen av den egna måluppfyllelsen, dock i år något högre än åren före, i genomsnitt 83,2 %.

Eleverna uppger i stor utsträckning att de trivs och känner sig trygga i skolan. I regionens enkät *Liv och hälsa* från föregående vår har 85 % av eleverna i årskurs 7 och 89 % av eleverna i årskurs 9 uppgett att de trivs i skolan (motsvarande siffror för hela kommunen är 80 respektive 79 %), och omkring 98 % i båda årskurserna att de känner sig trygga (någon procentenhet högre än i kommunen som helhet). 77 % av sjuorna och 91 % av niorna har angett att det är en god stämning i skolan (jämfört med runt 65 % för kommunen som helhet), och omkring 86 % i båda årskurserna att elever och lärare bemöter varandra med respekt (här ligger kommunens siffror på omkring 67 %). 6 respektive 7 % av våra elever upplever ändå att mobbning är ett problem (24 resp. 18 % i kommunen som helhet), men ca 72 % i båda årskurserna menar att skolan agerar vid mobbning (66 resp. 64 % i hela kommunen).

Siffrorna i regionens enkät bygger på bedömningar eleverna gör under pågående verksamhet. Det är mycket intressant att höra vad som är det bestående intrycket eleverna har efter avslutad skolgång. Niornas fokusgrupper, som vi talade med dagarna före skolavslutningen, uttryckte sig mestadels positivt om stämningen i skolan och relationerna mellan vuxna och ungdomar när de sammanfattade sina erfarenheter, men upplevelserna var blandade och irritationsmoment fanns också.

Några utdrag från sammanfattningen:

- *Man blir respektfullt bemött och lärarna bryr sig om hur man har det*
- *Man kan vara sig själv, folk får vara olika (en grupp: och i vår klass är det många som är olika också)!*
- *Ju äldre man blir desto mer ser läraren på en som en jämlik och man får mer respekt.*
- *Vår skola är bra på att få alla att vara trygga. Det är en tillåtande stämning.*
- *Bland killarna är det snävt, de är styrda av macho-kulturen och kan bete sig illa för "de är ju killar" (en grupp).*
- *Bemötandet skiljer sig från lärare till lärare. Vi har upplevt flera dåliga relationer (en grupp).*
- *Måndagsmorgnarna med samling och cirklar och varia är jättebra, det ger en lugn början på veckan och man får chans att landa (en grupp)*
- *Att ha cirkel är ibland ganska meningslöst, men det kan vara bra vid speciella fall.*
- *Avslutningscirkel är bra, chill på fredag att tänka efter vad man lärt sig. (en grupp)*

Åtgärder för utveckling (4:I, bemötande)

Detta mål handlar mycket om attityder i vardagen och om lyhördhet för elevernas perspektiv. Vi avser att fortsätta dialogen med eleverna och de ständigt pågående samtalen inom kollegiet om synen på vad ett respektfullt bemötande innebär; samt fortsätta det befintliga arbetet med cirklar, reparativa dialoger och kamratstödjare. Vi vill också använda måndagssamlingarna mer aktivt för att främja goda relationer mellan eleverna genom övningar och styrda cirkelfrågor bl.a., och fortsätta med riktad relationsträning i klasser som har behov av det.

Eftersom den atmosfär som råder bland de vuxna påverkar ungdomarna och präglar de vuxnas förutsättningar att arbeta för att förmedla goda värderingar till dem, tycker vi att det är viktigt att också satsa på gemenskapsfrämjande aktiviteter i personalen (i den utsträckning samhällsrestriktioner för att minska spridningen av covid-19-smitta gör det möjligt).

Strävan efter ett gott och respektfullt bemötande mellan alla är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på ambitionen att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola.

4.II: Studieresultat: alla elever ska ha uppnått godkända betygsnivåer, främst i de ämnen som krävs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de går ut grundskolan

Utgångspunkter:

Katarinaskolan har en positiv uppfattning av den mänskliga naturen, av förnuftets och känslans möjlighet att söka och nå sanning. I vidaste bemärkelse – intellektuellt, känslomässigt och estetiskt o.s.v. – är det sökandet efter sanning som har gett upphov till hela den mänskliga kulturen. Därav skolans motto "Av sanning kommer glädje" (efter KL 04 s. 2). Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden (Lgr 11 kapitel 1, s.9). Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem (Lgr 11 kapitel 2.2, s.13).

Att eleverna i Katarinaskolan når goda studieresultat enligt sina förutsättningar ser vi både som elevernas skyldighet mot sig själva, och som ett krav de kan ställa på skolan. Vi ansluter oss till Skolverkets kursplanemål. Vår ambition är att varje elev ska nå minst godkända resultat, motsvarande betyget E, i alla skolans ämnen. Många av våra elever har förutsättningar att nå längre än så, och det är viktigt att de får goda möjligheter att utveckla sina kunskaper och färdigheter efter bästa förmåga, och att de får möta stimulerande utmaningar i sina studier. Men det är lika viktigt att elever med olika typer av studiesvårigheter faktiskt får lyckas.

Vi vet att en bra studiemiljö och goda studieresultat är viktiga både för eleverna själva och för de föräldrar som väljer Katarinaskolan för sina barn. Många av våra elever är ambitiösa och vill lyckas väl med sina studier. De flesta föräldrar är engagerade och villiga att stötta sina barn i deras skolarbete. Vid föräldramöten får föräldrarna information om principerna för bedömning och betygssättning, för att ungdomarna inte ska mötas av dubbla budskap mellan hem och skola när det gäller skolframgång, och för att föräldrarna ska kunna ge sina barn ett konstruktivt stöd. Varje elev inbjuds att utvärdera sina resultat och sätta upp egna mål i samråd med lärare och föräldrar, i samband med utvecklingssamtalet. Vår målsättning är att alla elever, oavsett utgångspunkter, ska få möjlighet att göra sitt bästa, och att de ska uppleva betygssättningen som rättvis.

Eleverna diagnostiseras i svenska, matematik och engelska när de börjar i årskurs 6. Utifrån resultaten får ämneslärarna snabbt en bild av vilka som behöver uppmärksammas särskilt i ämnena.

Under tre lektionspass kan eleverna själva välja vilka ämnen och uppgifter de behöver arbeta med för att bättre nå sina studiemål; så kallad *varia*. Då organiseras också verksamheter som innebär olika typer av fördjupning och stöd, för att tillgodose olika behov och intressen.

Elever som behöver extra tid och hjälp för att klara sina studier har möjlighet att få särskilt stöd i form av s.k. *resurstid*, i stället för att börja läsa ett fjärde språk som elevens val i årskurs 8. Då får de framför allt hjälp med svenska, matematik, engelska och övriga ämnen de behöver för sin gymnasiebehörighet.

Elever i år 6 och 7 som behöver extra stöd, samt elever i årskurserna 8 och 9 som behöver mer stöd än vad de kan få under resurstiden, kan få det på variatid.

Den som behöver hjälp med läxorna, utöver vad man kan få på varia två eftermiddagar i veckan, kan gå på frivillig läxläsning en gång i veckan.

Arbetet med stöd och studiehjälp sköts av lärare och elevassistent under ledning av specialpedagog. Vi gör anpassningar eller upprättar särskilda åtgärdsprogram i nära samverkan med hemmen för elever som behöver det. Ibland har vi anledning att revidera enskilda elevers studieplan och lyfta bort det språkval de har gjort till årskurs 6 och ersätta också den tiden med stödundervisning i övriga ämnen. Det händer att vi i praktiken även måste släppa ambitionen att en elev ska klara kraven för betyg i alla övriga ämnen för att koncentrera ansträngningarna på de ämnen den enskilda eleven behöver mest för sin fortsatta utbildning.

Ett gott samarbete med föräldrarna är mycket viktigt för att de stödinsatser vi gör ska bli framgångsrika. Vi håller därför särskilda utvecklingssamtal, där specialpedagog eller annan elevvårdspersonal ofta deltar, när en elevs kunskapsutveckling behöver extra uppföljning. Specialpedagogen har ofta direktkontakt med föräldrarna till de elever som behöver särskilt stöd.

För elever med läs- och skrivsvårigheter erbjuder vi anpassade datorprogram och anpassade provsituationer. Vi har ett avtal med Inläsningstjänst som ger alla elever möjlighet att ta del av inlästa läromedel i den utsträckning de själva vill.

Insatser under läsåret 2019-2020 (4:II, studieresultat)

I slutet av läsåret 2019 - 2020 hade vi 11 elever i årskurs 9 och 10 elever i årskurs 8 som fick extra stöd i form av resurstid i stället för att läsa språk 4. Fem av dem (fyra i årskurs 9 och en i årskurs 8) fick dessutom stödundervisning i stället för att läsa språk 3. Det fick också ytterligare fem elever, två i årskurs 8 och tre i årskurs 9. De fem hade kvar det enklare språkalternativet språk 4, dvs språk som elevens val, och fick också godkända betyg i det. Därutöver fick ett antal elever i alla årskurser andra riktade stödinsatser: genom elevassistent, genom tekniska hjälpmedel (exempelvis särskilda datorprogram för läs- och skrivstöd och inlästa läromedel för elever med lässvårigheter), genom att regelmässigt göra muntliga prov i stället för skriftliga, eller andra anpassningar i undervisningssituationen.

Eleverna i årskurs sex och sju läser inte språk 4, och har därmed inte ett naturligt schemautrymme för extra stöd i form av resurstid. De som behöver extra hjälp har framför allt tillgång det på varia och på läxhjälp efter skolan. Som förstärkning i matematik i årskurs 6 har vi haft ett pass i veckan med två lärare per klass. Vi har haft små stödgrupper för särskilt kallade elever på varia, bl.a. i engelska, matematik och läsning.

32 elever läste annat modersmål än svenska vid läsårets slut.

Vi har också ett ansvar för att ge de elever som har goda förutsättningar att nå långt i sina studier möjlighet att utvecklas på sin nivå, framför allt naturligtvis i den löpande ämnesundervisningen, men i vissa fall görs särskilda planeringar för dem som har kommit långt. För elever i årskurs 9 har vi bjudit in flera externa föredragshållare som har bidragit till ämnesfördjupning.

En svårighet i arbetet med de elever som behöver mest hjälp har varit att samordna de olika insatserna vi gör för dem. Många olika lärare har arbetat med stödgrupper på resurstid, språk 3-stöd och varia. För att minska effektivitetsförlusterna har vi strävat efter att färre lärare ska arbeta med varje elevgrupp. Vi har också infört ett möte varje vecka där vi kallar alla lärare som arbetar med en viss elev eller elevgrupp vi behöver uppmärksamma särskilt, eller sätta in särskilda insatser för. För de elever som har svårast att nå godkända studieresultat är problematisk frånvaro en del av bilden. Vi har därför försökt förbättra våra rutiner för särskild uppföljning av eleverna med störst frånvaro och ökat insatserna för att få dem till skolan, t.ex. genom tätare personliga kontakter och vissa enskilda lektioner med resurslärare. Vi organiserade också en lokal sommarskola med några dagar i skolan tillsammans med resurslärare och specialpedagog.

Den viktigaste faktorn för elevernas lärande är lärarnas undervisning. Under läsåret har vi betonat lärarnas ansvar för att alla elevers lärande och fortsatt förra årets satsning på att utveckla lärarnas kompetens att anpassa undervisningen för elever med olika former av studiesvårigheter. Vi hade en hel studiedag i början av läsåret och en halvdag i slutet för all undervisande personal, på temat *Att skapa en tillgänglig skola, likvärdig utbildning – en skola för alla*. Vi har också avsatt några konferenstillfällen under läsåret för kollegialt lärarande,

dvs där vi har gett lärare tid att tillsammans i mindre grupper utveckla sin undervisning inom något område de själva har valt att prioritera.

Resultat och måluppfyllelse 2019-2020 (4:II, studieresultat)

Allmänt

I lärarnas utvärderingsenkät framgår att lärarna upplever att vi har höga ambitioner för elevernas kunskapsutveckling och satsar mycket på stödinsatser till dem som behöver extra hjälp. Trots detta, och trots att elevernas resultat mätt i slutbetyg har legat på ungefär samma nivå som tidigare år (se tabell på sid 17), har lärarna i sin utvärderingsenkät skattat måluppfyllelsen det här läsåret tydligt lägre än vad de gjorde förra året. I sitt eget arbete skattade de måluppfyllelsen i genomsnitt till 74,5 %, och för skolan som helhet till 78,1. Förra läsårets låg skattningen på ca 82 % på båda områdena. Möjligen hänger detta samman med den ökade betoningen på lärarnas ansvar för att alla elever ska nå godkänd betygsnivå i alla ämnen.

I sina kommentarer uttrycker lärarna ett starkt engagemang för elevernas lärande, samtidigt som de ser svårigheter och ambitioner som inte riktigt uppfyllts. Några röster:

- *jag upplever att alla gör sitt yttersta för att elever ska nå fram till målen. Mestadels. Jag för min del kan helt klart bli tydligare med min ambition.*
- *Jag grämer mig lite över att ha tappat en elev som jag inte lyckades få igenom. Hade kanske kunnat ligga på mera /---/. Annars tycker jag att det är något vi är bra på, att inte låta någon slinka igenom. Jag håller i mina och fångar upp dem och ser till att de får hjälp om det behövs. Och jag är nog med att servera extra fördjupning där det går!*
- *Vi är väldigt bra på att ge elever som behöver extra stöd den hjälp de behöver och matcha dem med lärare som de verkar trivas med och vi har mycket tid för stöd och resurs.*
- *I min undervisningsplanering lägger jag absolut mest tid på att hitta nytt material till de avancerade eleverna då boken inte räcker till. På lektionen lägger jag mest tid på de som har svårt.*
- *En trend jag ser inom mitt ämne är att de starkare eleverna blir ännu starkare och de svaga ännu svagare. Det gör det svårare att bedriva undervisning.*
- *Skolan har en bra struktur för att stimulera högpresterande elever och för att stödja de elever som behöver extra hjälp /---/ jag skulle önska att jag i större utsträckning kunde arbeta enskilt med elever för att de ska nå längre i mina ämnen.*

Flera lärare tycker att samordningen av stödinsatserna har blivit bättre, men fortfarande inte är tillräckligt bra. Man önskar också tydligare insatser för elever i årskurs 6 och 7, som inte har tillgång till någon naturlig tid för stöd i sitt schema, och mer insatser för elever med skrivsvårigheter. Svårigheten att få de elever som behöver hjälp att komma till lektionerna, och till de särskilda stödtillfällen vi planerar för dem, lyfts också fram.

Fokusgrupperna i årskurs 9 tyckte att de hade lärt sig väldigt mycket i Katarinaskolan, och att de känner sig väl förberedda för gymnasiet. Några kommentarer:

- *Vi har lärt oss så mycket! Både fakta, hur man gör egna sammanställningar och hur man pluggar och skriver.*
- *Undervisningen är mycket bra. Extra tid för hu (SO) är bra, och det har varit intressanta föreläsningar. Demokratiarbetet (ett stort temaarbete i årskurs 9) är väldigt bra.*
- *Kommentarerna man fick till demokratiarbetet har varit väldigt utvecklande.*
- *När man träffar kompisar från andra skolor märker man att man kan mycket.*
- *Lärarna har haft höga förväntningar och man har kunnat nå långt. Vi känner oss väl förberedda för gymnasiet.*
- *Man får mycket hjälp om man behöver det.*
- *Alla våra lärare har varit engagerade.*

Men de tyckte också att det har varit stressigt och mycket att göra, och några tyckte att de fick för låga betyg. Särskilt en fokusgrupp var upprörd för att de tyckte att betygen generellt var för låga – de menade att det inte var värt ansträngningen att lära sig så här mycket om man inte fick riktigt höga betyg också, och de tyckte inte att det var intressant om Katarinaskolan satte rättvisa betyg (i förhållande till regelverk och nationella prov) ifall andra skolor satte högre betyg, vilket de misstänkte var fallet. Några i den gruppen tyckte också att de inte hade fått den hjälp de behövde: med tillräcklig hjälp skulle de ha fått de högsta betygen, och så hade det inte blivit.

Varia

En viktig resurs för att stötta elevernas lärande är variaorganisationen, alltså att en del av undervisningstiden i ämnena samlas och läggs till flexibla arbetspass. Vi bedömer att den nu i ganska stor utsträckning fungerar som tänkt: den ger elever möjlighet att ta igen sådant man missar, koncentrera sig extra på större projekt eller på det man är extra intresserad av, och få hjälp med det som är svårt. Dessutom har vi kunnat använda variatid för olika ämnesövergripande aktiviteter utan att störa den lärarledda undervisningen, och organisera stödgrupper för dem som behöver extra insatser. Både från fokusgrupperna i nian, utvärderingar i klasserna och omdömen från föräldrar får vi positiv respons om varia, trots viss ineffektivitet i upplägget (som beror på att vi försöker fylla många helt olika behov samtidigt för alla närmare fyrahundra elever, i befintliga lokaler med tillgänglig personal, vilket medför ständiga kompromisser).

Tidigare har vi haft en viss spänning mellan att ha många olika ämnessalar och aktiviteter tillgängliga på varia, och att sätta av tid för läxläsning med klassen. En del av variatiden ligger därför nu tillsammans med samlingstiden på måndag förmiddag. Eleverna har då under klassföreståndares ledning kunnat förbereda sig för veckas arbete, fördjupa sig i något som intresserar dem särskilt eller avsluta uppgifter de inte har hunnit göra färdigt. Resten av tiden ligger som separata pass sist på tisdagen och torsdagen. Det har varit en lösning som har passat de flesta bra.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 6

Höstterminen 2019 tog vi in 104 elever i årskurs 6, från ett trettiotal olika skolor. Det finns specificerade kunskapskrav för betygssättningen i slutet av årskurs 6, som beskriver vad eleverna ska ha lärt sig i årskurserna 4-6. När vi sätter betyg på vårterminen i årskurs 6 gör vi

det utifrån de kunskaper och förmågor eleverna har visat under året i Katarinaskolan, men i stor utsträckning avspeglar betygen också vad eleverna har lärt sig under sina fem första skolår. De resultaten de har uppnått i slutet av årskurs 6 ser vi som avstamp för det fortsatta arbetet under årskurserna 7-9, med inriktning på kunskapskraven för grundskolans slutbetyg.

I årskurs 6 får eleverna sammanfattningsbetyg i humanstudier (SO-ämnen) och naturvetenskaper (NO-ämnen). Det innebär att de får betyg i elva ämnen. Fem av eleverna hade därutöver betyg från modersmålsundervisning i annat språk än svenska (i fem olika språk).

Några av eleverna i årskursen hade svårt att klara målpuffyllelsen i alla sina betygsämnen. Fyra av eleverna hade betyget F i minst ett ämne vid vårterminens slut: tre av dem hade F i ett ämne (engelska i ett fall, matematik i ett fall och tyska i ett fall), och en elev hade F i sex ämnen. Därutöver hade några så stor frånvaro att lärarna inte kunde bedöma deras kunskaper i alla ämnen. Elevnärvaron under våren påverkades i viss mån av corona-epidemin och vi hade tre elever som fick streck i ett eller flera praktisk-estetiska ämnen eller nybörjarspråk. En elev hade problematisk frånvaro under större delen av läsåret och fick streck i elva ämnen.

Eleverna i årskurs 6 gör normalt nationella prov i svenska, engelska, matematik. Under vårterminen 2020 drabbades landet av corona-pandemin och alla nationella prov ställdes in – utom provet i svenska, som redan hade genomförts när beslutet kom. Vi kan därför endast redovisa provresultat för svenskämnet (se tabell).

ÅRSKURS 6, 2020: NP-RESULTAT OCH VÅRTERMINSBETYG

Ämne	Antal ej godkända NP	Provresultat som meritvärde*, i genomsnitt	Skillnad mot föregående läsåret	Betyg som meritvärde*, i genomsnitt	Differens betyg - provresultat	Antal med högre betyg än provresultat**	Antal med lägre betyg än provresultat**
En	-	-	-	15,8	-	-	-
Ma	-	-	-	14,6	-	-	-
Sv	6	13,4 (100 elever)	-0,6	14,5	+1,1	38 (12+7)	9 (7+2)

* Högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas betygen i fallande skala till lägst godkända betyget E som har meritvärde 10.

**könsfördelning inom parentes (pojkar+flickor)

Av eleverna med fullständiga provresultat i svenska, dvs. resultat från samtliga delprov, hade 6 elever underkänt på provet. De här eleverna fick mer hjälp under återstoden av terminen och fem av dem kunde inhämta och redovisa tillräcklig förmåga i andra sammanhang och fick därför E i vårterminsbetyg. En av eleverna hade F också i terminsbetyget. Tre av de fyra eleverna som inte hade fullständiga provresultat hade terminsbetyg på nivå C eller B, men en av dem hade streck i betyget (dvs frånvaron var så stor att läraren inte kunde bedöma elevens kunskaper).

Flertalet elever har fått samma vårterminsbetyg som de har provresultat, men i en hel del fall har eleverna ett annat betyg. Intervallerna mellan betygsstegen är ganska små, och oftast rör det sig om en elev med svagt provresultat inom betygsnivån som får ett lägre vårterminsbetyg, eller en elev med starkt resultat som får ett högre betyg. I ett fåtal fall är differensen mellan provresultat och vårterminsbetyg två steg. Det genomsnittliga vårterminsbetyget i svenska för

hela årskursen är något högre än det genomsnittliga provresultatet.

Som en jämförelse visar vi genomsnittsbetygen också i engelska och matematik, fast vi inte har några provresultat i de ämnena. Ämnesbetyget i engelska ligger något högre än betygen i matematik och svenska. Så har det varit också tidigare år, vilket då har stötts av att även provresultaten för eleverna i Katarinaskolan har legat högre i engelska än i de övriga provämnena.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 7 och 8

I årskurs 7 får eleverna separata betyg i de tre NO- och fyra SO-ämnena, men de läser inte hemkunskap. Detta ger sammanlagt 16 betygsämnen. Till det kommer betyg i annat modersmål än svenska i förekommande fall. Tio av eleverna hade betyg i annat modersmål, sammanlagt i nio olika språk. Två elever i årskursen hade stödundervisning i stället för språk 3. I vårterminsbetyget hade fyra av eleverna hade F (ej godkänt) i ett eller två av sina skolämnen, i två fall i matematik som är ett obligatoriskt ämne för gymnasiebehörighet. Tre av eleverna hade F i 7-10 ämnen, däribland matematik, svenska och engelska. En elev med problematisk frånvaro hade streck i flertalet ämnen (det innebär att elevens kunskaper inte kunde bedömas på grund av frånvaro).

I årskurs 8 börjar eleverna läsa språk 4, språk som elevens val, och får betyg också i det. Det ger 17 betygsämnen. Elva av eleverna i årskursen hade därutöver betyg i annat modersmål än svenska, i sju olika språk. Tio elever hade extra stöd i form av resurstid i stället för att läsa språk 4, en av dem hade även särskilt stöd i stället för språk 3. Två elever hade stöd i stället för språk 3, men läste språk 4.

Nio av eleverna i årskurs 8 saknar godkända betyg i ett eller flera av de ämnen som ingick i deras studieplan. Fyra av dem har F i ett eller två ämnen, däribland engelska i ett fall, och en elev har F i tre ämnen. Två elever har streck i idrott och hälsa, en av dem även i slöjd. Två elever med problematisk skolfrånvaro har streck i sex ämnen eller fler, en av dem bland annat i engelska och matematik som är obligatoriska ämnen för gymnasiebehörighet.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 9

Slutbetyg

Våren 2020 gick 98 elever ut årskurs 9 och fick slutbetyg från Katarinaskolan. 96 av dem (97,9 %) var behöriga till gymnasiet. 89 stycken (90,8 %) hade godkänt betyg i samtliga ämnen som ingick i deras studieplan. 6 elever hade F eller streck i ett av sina ämnen och 1 elev i två av sina ämnen. (Betyget F är ej godkänt, och streck innebär att eleven har haft så stor frånvaro från undervisningen att kunskaperna inte kan bedömas.) Men en elev hade betyget F i nio ämnen, och en elev hade streck i tio ämnen och F i fyra ämnen.

För gymnasiebehörighet krävs godkänt betyg i 12 ämnen för högskoleförberedande program och 8 ämnen för yrkesförberedande program, däribland svenska, matematik och engelska. De sju som hade godkända betyg i alla sina ämnen utom ett eller två var alla behöriga till gymnasiet, men de två som saknade godkända betyg i ett större antal ämnen var inte behöriga till något nationellt gymnasieprogram.

92 elever (93,9 %) fick godkänt betyg i minst ett modernt språk utöver engelska och eventuellt modersmål, och 82 elever (83,7 %) klarade studierna i två moderna språk med godkänt betyg. 6 av dem hade också godkänt betyg i ett annat modersmål än svenska.

I slutbetyget ingår alla ämnen eleven läser i grundskolan. Elever som läser både språk 3 och språk 4 får betyg i 18 ämnen, och om de därutöver läser annat modersmål än svenska får de 19 ämnesbetyg. Utifrån ämnesbetygen räknar man fram ett meritvärde som används vid ansökan till gymnasiet. Man utgår från de 16 bästa betygen, vilket motsvarar de obligatoriska ämnena i grundskolan. Därefter får elever som har slutbetyg i språkvalet från årskurs 6 (det vi kallar för språk 3) lägga till det, vilket ger ett meritvärde beräknat på 17 ämnen. Det högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas värdet ner i fallande skala till det lägsta godkända betyget E som har meritvärde 10. Ämnesbetygens siffror summeras sedan, så att det högsta möjliga meritvärdet blir 340 för betyget A i 17 ämnen, däribland språkval.

Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som gick ut nian i Katarinaskolan våren 2020 var 266,4 vilket motsvarar mer än betyget C i genomsnittligt ämnesbetyg. 24 elever hade meritvärde på 300 eller mera, sex av dem hade 330 eller mer.

SLUTBETYG VÅRTERMINEN 2020, JÄMFÖRT MED TIDIGARE ÅR

	Antal med slutbetyg	Godkänt i alla ämnen, andel	Andel behöriga till gymn.	Meritvärde i genomsnitt	Andel meritvärden på minst 300	Godkänt i s3+s4, andel	Resurs-tid (läser ej s4), andel	Läser ej s3, antal	Saknar godkänt betyg i 1 ämne, antal	Saknar godkänt betyg i fler ämnen, antal
Vt -20	98	90,8%	97,9%	266,4	24,5%	83,7%	11,2%	7 (3*)	6	3
Vt -19	97	92,8%	97,9%	272,4	31,9%	83,5%	12,4%	3	6	1
Vt -18	96	74,0%	91,7%	249,8	21,9%	69,8%	23%	13 (2*)	9	16
Vt -17	98	86,7%	97,9%	257,9	11,2%	75,5%	14,3%	7 (2*)	11	2
Vt -16	96	85,4%	96,8%	262,3	24,0%	74,0%	18,7%	11 (2*)	7	7

* antal som ändå läst s4 med godkänt betyg

Jämför vi det genomsnittliga meritvärdet 2020 med tidigare år ser vi att det ligger strax över genomsnittet för den senaste femårsperioden. Utvecklingen är inte entydig, men de två senare årens resultat ligger högre än de tre tidigare. Variationen mellan läsåren hänger delvis samman med hur många elever som har stora skolsvårigheter och saknar godkända betyg i flera ämnen. I de fallen är ofta en problematisk frånvaro en del av bilden. Men också andelen elever med höga betygsnivåer varierar. Andelen elever som har nått godkända betyg i både språk 3 och språk 4 har dock ökat stadigt under femårsperioden.

Resultat på nationella prov i årskurs 9

Normalt skriver eleverna i årskurs 9 nationella prov i fem ämnen: svenska, engelska, matematik, ett naturvetenskapligt ämne och ett av humanstudieämnena. Men under

vårterminen 2020 drabbades Sverige av Corona-pandemin och alla proven ställdes in, utom provet i svenska, som ligger i februari och redan var avslutat när beslutet fattades. Vi kan därför bara redovisa NP-resultat i svenska. Vi har fullständiga provresultat från 96 elever. En av dem hade underkänt på provet. De genomsnittliga provresultaten låg på 15,9, vilket är något över betyget C, och något högre än förra årets resultat.

Meritvärdena är framräknade efter samma princip som meritvärdena för gymnasieintagningen (se ovan). Som jämförelse redovisar vi betygsgenomsnittet också i de provämnerna vi inte har resultat för.

NP-RESULTAT FÖR ÅRSKURS 9 2020

Ämne	Antal ej godkända	Provresultat som meritvärde, i genomsnitt	Skillnad mot föreg. läsår	Slutbetyg, genom-snittligt meritvärde	Differens slutbetyg – provresult.	Antal med högre slutbetyg än provbetyg*	Antal med lägre slutbetyg än provbetyg*
Sv	1	15,9 (96 elever)	+0,3	16,4	+0,5	31 (10+21)	14 (7+7)
En	-	-	-	17,3	-	-	-
Ma	-	-	-	14,0	-	-	-
NO (bi, fy, ke)	-	-	-	14,9 - 15,3 - 14,4	-	-	-
SO (ge, hi, re, sh)	-	-	-	16,3 - 16,0 - 15,2 - 15,7	-	-	-

* könsfördelning inom parentes (pojkar+flickor)

Slutbetyg jämfört med resultat på nationella prov

Det är värt att betona att slutbetygen ska sättas utifrån en totalbedömning av elevens måluppfyllelse i ämnet i förhållande till alla kunskapskrav. De nationella proven är avsedda att vara ett hjälpmedel för detta men de är inga examensprov, även om lärarna särskilt ska beakta provresultaten vid betygssättningen. De kan av praktiska skäl inte omfatta ämnets hela bredd, och normalt har eleverna långt fler tillfällen att visa sina kunskaper och färdigheter.

De flesta av Katarinaskolans niondeklassare har fått samma betyg på de nationella proven som slutbetyg, men i en hel del fall skiljer det sig åt, och det genomsnittliga slutbetyget i svenska är något högre än resultatet på det nationella provet. Det är ganska korta steg mellan de olika betygsnivåerna och ibland har elever med starka provresultat inom ett betygssteg fått närmast högre slutbetyg, och elever med svaga resultat fått närmast lägre slutbetyg. I ett fåtal fall är differensen två steg. Ibland kan provet också uppenbara luckor i elevens kunskaper eller förmågor i ämnet, av sådan art att de kan rättas till innan läsåret är slut, vilket var fallet för den elev som fick underkänt på årets svenskprov. Eleven fick därför godkänt slutbetyg.

Sammantaget anser vi att förhållandet mellan provresultat och slutbetyg på Katarinaskolan är tillfredsställande.

Sammanfattning och slutsatser av måluppfyllelsen gällande studieresultat

Många av Katarinaskolans elever har goda förutsättningar att lyckas med sina studier. Våra elever går vidare till fortsatta studier, väl förberedda. De flesta har haft goda möjligheter att nå långt i sin kunskapsutveckling. Det genomsnittliga studieresultatet för avgångseleverna är inte riktigt lika högt som förra läsårets, men det ligger ändå lite över betyget C i genomsnitt

(räknat på 17 skolämnena). Vi märker dock att en del elever pressar sig hårt i sina ambitioner att få höga betyg, och vi ser en del fall av stressrelaterad ohälsa.

Det här läsåret har vi också haft relativt få elever i avgångsklasserna som har haft mer omfattande svårigheter att nå studiemålen. Endast två elever var inte behöriga att fortsätta på gymnasiet efter sommarlovet. Det hänger samman med stor frånvaro som vi inte har lyckats komma tillrätta med, trots att vi har arbetat mycket med det. Ytterligare några elever i årskursen med problematisk frånvaro har vi ändå lyckats hjälpa till godkända skolresultat, så att de kan fortsätta på gymnasiet.

Vårens Corona-pandemi påverkade arbetet i hög grad för både lärare och elever. I början av perioden var frånvaron hög, men efterhand som de vanligt förekommande mindre infektionerna klingade av på grund av strikta hygienregler ökade närvaron igen. Vi hade ändå några elever och lärare som var frånvarande under långa perioder. De nationella proven med bedömningsanvisningar och kommentarmaterial är till god hjälp för lärarna, men arbetet med proven är mycket tidskrävande. Att vi i år saknade provresultat i fyra ämnen uppvägdes i viss utsträckning av att lärarna hade mer tid att arbeta med undervisningen, och att kompensera för de uteblivna proven med annat bedömningsmaterial.

Att resultaten på de nationella proven i årskurs 9 ligger nära slutbetygsnivån i svenska ser vi som en kvalitetssäkring av vårt arbete med betygssättning. Genom vad vi hör från före detta elever som gått vidare till gymnasiet, och från samtal med personal på gymnasieskolor som tar emot våra elever, vet vi att de som har gått i Katarinaskolan har med sig kunskaper och färdigheter som motsvarar deras betyg. De har inte bara vana vid att planera sina studier, vid att söka och bearbeta information och vid att redovisa sina kunskaper på olika sätt (som till exempel genom uppsatsskrivande och muntlig framställning), utan de har också goda baskunskaper i ämnena.

Åtgärder för utveckling (4:II, kunskapsutveckling)

Vi behöver fortsätta vår strävan att hjälpa alla elever att klara kraven för minst godkända betyg. Därför ska vi arbeta vidare med de medel vi redan har: tidiga kunskapsdiagnoser för att identifiera vilka elever som behöver stöd, riktade insatser på individnivå för dem med störst behov, läxläsningshjälp och stödgrupper på variatid för dem som behöver extra tid och uppmuntran, och resurs- och stödgrupper i stället för språkstudier för de elever i årskurserna 8 och 9 som behöver ännu mer lärarstöd för att klara målen i de ämnen de behöver ha godkända betyg i för sin fortsatta utbildning på gymnasiet.

Eftersom vi ser allt fler elever som har behov av olika anpassningar behöver vi öka vår generella kompetens att underlätta lärandet för dem. Förra läsåret startade vi ett långsiktigt arbete med fortbildningsinsatser på detta område för alla lärare. Det har fortsatt under detta läsår, och till nästa läsår planerar vi för en fortsättning med tydligare inriktning på hur man kan arbeta med anpassningar i de olika skolämnena. Vi har också skapat utrymme för att en av våra lärare ska kunna fortbilda sig till speciallärare.

För de elever som har svårast att lyckas med sina studier är ofta en problematisk skolfrånvaro en del av bilden. Detta är ett problem som tenderar att öka i omfattning, och det

är svårt för lärarna att hinna lägga mycket tid på att hålla kontakt med de elever som inte kommer. Vi behöver därför utveckla våra metoder för att arbeta med dem som har svårt att över huvud taget komma till skolan, och vi kommer under nästa läsår att utöka elevhälsoteamet med en person som kan ha huvudansvaret för detta.

På Katarinaskolan är vi angelägna om att alla elever ska få möjlighet att utvecklas i enlighet med sina förutsättningar och nå så långt som möjligt i sina studier. Därför är det viktigt att vi fortsätter att möta alla med höga förväntningar. Ambitionen att hjälpa elever med studiesvårigheter av olika slag att klara kraven för godkända betyg får inte betyda att vi stannar där, eller att vi glömmer bort att satsa också på dem som har förutsättningar att nå höga studieresultat. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att fortsätta att erbjuda stimulerande utmaningar för dem som har lätt för sig och har förutsättningar att få höga betyg. Samtidigt behöver vi hjälpa dem som ställer alltför höga krav på sig själva med stressreducerande strategier, och göra vad vi kan för att få ut vårt budskap: gör man så gott man kan är man duktig, oavsett vilken betygsnivå det leder till!

4.III: Elevernas inflytande och ansvar

Utgångspunkter

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över undervisningen (Lgr11 kapitel 2.3, s.15)

Ambitionen som uttrycks i skolans styrdokument om elevinflytande ligger väl i linje med Katarinaskolans människosyn, och skolan ansluter också till de formuleringarna i sin egen läroplan (KL 04 s.3). Vår ambition är att varje elev ska känna sig som en delaktig och ansvarig person i den arbetsgemenskap skolan utgör. För att främja detta använder vi oss regelbundet av så kallade cirkelsittningar (enligt samtalsmetodiken Reparativa dialoger, se ovan, avsnitt 4.1), då var och en får uttala sig om aktuella frågor och bli lyssnade till av lärare och kamrater.

Vi tror att det är lättare för elever som känner sig delaktiga att ta ansvar för sin skolsituation. Det gäller både ansvaret för det egna skolarbetet, och ansvaret att tillsammans med andra hjälpa till så att viktiga verksamheter i skolmiljön fungerar så bra som möjligt, och för att främja en god arbetsmiljö för alla. En rad olika inslag i skolverksamheten främjar detta, här några exempel:

- Under *varia* (schemalagda tillfällen när eleverna i stor utsträckning kan välja vad de ska ägna sig åt) får eleverna möjlighet att träna sig på att ta ansvar för sina studier, genom att välja vilka ämnen och uppgifter de ska arbeta med.
- På variatid kan också elever med olika ansvarsuppdrag träffas och arbeta med sina frågor; eller öva ansvarstagande genom att delta i kör, ensemble och arbetsgrupper inför olika evenemang, och därigenom bidra till högtid och underhållning för hela skolan.
- Elevarbetsgrupper är med och organiserar skolans återkommande traditioner, som karnevalsfest och avslutningsfest, och andra evenemang.
- På den mer praktiska nivån hjälper elever enligt rullande schema till i matsalen och i elevcafeterian, och de hjälper vaktmästaren med klottersanering och smärre reparationer.
- Genom kamratstödjarverksamheten får de öva sig på att ta ansvar för den sociala miljön.
- Elever i årskurs 9 ansvarar för att hålla föredrag vid morgonsamlingar, då de talar inför en fullsatt samlingsal.
- Under årskurs nio arbetar vi med demokratifrågor som tema i humanstudierna (SO-ämnen), vilket stimulerar elevernas reflektion om delaktighet, inflytande och ansvar i ett vidare perspektiv
- För att tillgodose elevernas inflytande finns klassråd, matråd och elevråd.
- Elevrepresentanter medverkar vid skyddsromd.
- Skolans ordningsregler diskuteras i klasserna.
- Elevrepresentanter inbjuds årligen till utvärderingskonferenser.
- Vi har ambitionen att eleverna i sina undervisningsgrupper ska vara med och diskutera ämnesinnehåll, arbetsmetoder och examinationsformer, samt utvärdera både sitt eget arbete och undervisningen. Detta görs på olika sätt, t.ex. genom cirkelsittningar, enkäter och klassrumssamtal.
- I den självvärdering eleverna gör i varje ämne inför utvecklingssamtalen har eleverna också möjlighet att kommentera hur de uppfattar undervisningen i ämnet (även om det inte är huvudsyftet).

Insatser under läsåret 2019-2020 (4:III, inflytande och ansvar)

Under höstterminen genomfördes en utvärderingsdag, då eleverna efter diskussioner på klassråden fick utse representanter som berättade för lärarna vad de hade kommit fram till. Frågorna som diskuterades handlade om arbetet i skolan, och om elevernas delaktighet och ansvar. Elevrådsstyrelsen träffades regelbundet under läsåret och elevrådet medverkade också med vissa trivselbefrämjande aktiviteter. Matrådet träffades vid några tillfällen.

Under vårterminen 2020 medförde corona-pandemin att många av de aktiviteter som eleverna normalt har kunnat engagera sig i för att utöva ansvar och inflytande behövde ställas in, av smittskyddsskäl. Skolaktiviteterna begränsades i stor utsträckning till undervisning i klassrummet, och *varia* fick periodvis ställas in eller omvandlas till lärarledd läxläsning med klassen. I gengäld fick eleverna rika tillfällen att öva sig på att ta ansvar för att bidra till minskad smittspridning genom att t.ex. respektera hygien- och trängselregler.

Resultat och måluppfyllelse 2019-2020 (4:III, inflytande och ansvar)

Alla som arbetar på Katarinaskolan har ambitionen att vara lyhörda för elevernas behov och önskemål. Hur väl vi lyckas med det i praktiken råder det olika uppfattningar om; och i lärarenkäten är detta är det mål där uppfattningarna om måluppfyllelse skiljer sig åt mest. Lärarna tycker också att det är ett spretigt mål, som innehåller flera olika separata frågor som är svåra att göra en sammantagen bedömning av.

Genom åren har vi fått lägre skattningar av uppfyllelsen av detta mål än av de övriga målen, både i lärar- och elevutvärderingar. Det är dock frågor lärarna uppger att de arbetar mycket med och nu syns en förbättring. Åtminstone enligt den bedömning lärarna gör i sin utvärderingsenkät går utvecklingen tydligt åt rätt håll, deras skattning av måluppfyllelsen ligger på omkring 78,2 % i genomsnitt för sitt eget arbete och 78,1 % för skolan som helhet. Båda värdena ligger tydligt högre än föregående läsår, och det är en trend som fortsätter sedan året före.

Några representativa kommentarer från enkäten:

- *Successivt får mina elever bestämma mer över hur vi ska arbeta med ett område. De kan t ex vara i form deras kunskaper ska redovisas. De får också uppgifter som löper över en längre tid och de måste själva planera hur de ska hinna med. Jag har hört att det är flera lärare som arbetar på det här sättet och jag tror vi på Katarinaskolan är bra på det.*
- *Jag är övertygad om att jag kan bli bättre på denna punkt men tycker samtidigt att inflytandet alltid är en avvägning och att eleverna inte alltid förstår att jag lyssnar till deras synpunkter. Här behöver jag jobba med att se till att de förstår när de ges möjlighet att påverka.*
- *Jag hör flera gånger att eleverna är nöjda med att få vara med och ha inflytande och bestämma över undervisnings- och examinationssätt.*
- *Att lära eleverna att jobba i demokratiska arbetsformer är en utmaning, eftersom elever ibland ser demokrati som synonymt med att just de ska få sin vilja fram i en fråga. /---/ Det har varit en utmaning ibland att få eleverna att förstå hur demokratin ska användas i klassrummet. Det är roligt att se en positiv progression.*
- *Många elever tar ansvar för sin personliga utbildning, men är inte så intresserade av att påverka hela skolan eller klassen, t ex genom att vara med i Amici (kamrattstödjure) eller elevråd. Det är en individualistisk samhällstrend som kan vara svår att motverka.*
- *Att elevrådet ska vara mer framträdande samt att det ska vara tydligt när varje klass ska ha klassråd och att skolan verkligen lyssnar på detta är viktigt. Jag har hört många elever som uttryckt att de inte riktigt förstår vad elevrådet gör.*
- *Den fysiska arbetsmiljön tar de inte så mycket ansvar för. Många slänger skräp på golvet och marken. Det skriks i korridorer och i trapphus. Vi har mycket trånga lokaler och en liten skolgård, så det är en utmaning att skapa en lugn miljö.*

I regionens enkät *Liv och hälsa* från föregående termin uppgav 79 % av eleverna i årskurs 7 och 65 % av eleverna i årskurs 9 att skolan uppmuntrade dem att vara med i elevråd och liknande. (Motsvarade siffror för kommunen som helhet är 59 respektive 50 %.)

Eleverna i niornas fokusgrupper tyckte att de hade fått träna på att ta ansvar under sin tid i skolan: *Vi har fått öva på att ta ansvar för våra studier med mer och svårare uppgifter ju längre man kommer, sa en grupp. Att ta ansvar – det är något man lär sig på Katarinaskolan. Hela idén med utvecklingsamtalen/självutvärderingarna är bra, menade en annan. De flesta eleverna i alla grupperna tyckte också att variasystemet hade varit till stor nytta för dem.*

Uppfattningen om hur elevrådet hade fungerat varierade: *elevrådet är bra och har fått igenom en del, även om vi i vår klass inte har engagerat oss så mycket*, tyckte en grupp. *Elevrådet fungerar inte, och inte matrådet heller*, tyckte en annan grupp, *det borde vara mycket tätare möten så att man kan driva saker lättare*. Generellt tyckte de dock att lärarna oftast lyssnade på dem (utom när det gällde betyg, menade den grupp som ansåg sig ha fått för låga betyg), och att inflytandet ändå är ganska bra. Det de helst vill ha mer inflytande över är redovisningsformer och provschema.

Elevrådet har gjort en del insatser under året, huvudsakligen för att bidra till trivsel och gemenskap. Styrelsen har träffats regelbundet och sammankallat klassrepresentanterna ibland. Men de möjliga aktiviteterna har under vårterminen begränsats av smittskyddsskäl.

Matrådet har haft till uppgift att samla synpunkter från klasserna och diskutera skolmatsfrågor tillsammans med representanter från lärarna och personal från skolrestaurangen. Det har träffats ett par gånger under läsåret.

När det gäller *varia* ser vi att många, om än inte alla, elever tar stort ansvar för sina studier och använder variatiden på ett konstruktivt sätt. Det gäller både dem som har lätt för sig och dem som kämpar med svårigheter för att nå sina mål. Men detta är en aktivitet som vi under perioder behövde ställa in eftersom den bygger på att elever från olika klasser arbetar tillsammans och trängsel kan uppstå vid populära salar, eller ersätta med ”klassvaria”, dvs läxläsningsspass med klassen i klassrummet under klassföreståndares överinseende. Detta innebar en kraftig begränsning av utrymmet för elevernas valmöjligheter och ansvarstagande.

Vårterminens pandemirestriktioner fick också till följd att utvecklingssamtalen behövde styras om och ersättas med videosamtal eller telefonrapporter till vårdnadshavare. I de fall videosamtalen hölls med elev och lärare i skolan och vårdnadshavaren på länk, rapporterade flera lärare att eleverna tenderade att ta ett större ansvar för samtalets innehåll än när de satt med vårdnadshavaren bredvid sig, och att det gav ett större utrymme för elevens perspektiv.

Sammantaget gör skolledningen bedömningen att vi når delaktighetsmålen väl när det gäller lyhörddhet för eleverna i allmänhet, och det är glädjande att bedömningen av måluppfyllelsen ökar. Vi har välfungerande rutiner för att eleverna ska kunna växa in i ökat ansvarstagande för sina studier, där varia är ett viktigt inslag, och för att de ska kunna lämna konstruktiva bidrag till viktiga vardagsfunktioner genom elevtjänst i matsal, cafeteria och vaktmästeri – när inte smittskyddsåtgärder bromsar. De elevledda utvecklingssamtalen fungerar väl. Strukturerna för inflytande genom elevråd och matråd är i sig bra men vi behöver hitta bättre former för att uppmuntra elevengagemang och skapa rutiner för återkommande möten och återkoppling, och vi har fortfarande lite för mycket klotter och nedskräpning.

Åtgärder för utveckling (4:III, inflytande och ansvar)

På en övergripande nivå vill vi vårda lyhörddheten för elevernas behov och önskemål i allmänhet. Vi behöver stötta och uppmuntra elevrådet så att de kan bli en tydligare kanal för

elevinflytande i olika frågor. Vi behöver också fortsätta strävan att få god aktivitet i matrådet.

När det gäller arbetet i klassrummet och undervisningens utformning är det viktigt att vi behåller ambitionen att hålla eleverna delaktiga, och arbeta för att öka elevernas medvetenhet om vad delaktighet kan innebära i praktiken. Om möjligt vill vi också göra en satsning på uppfräschning och förnyelse av möblerna i klassrum och uppehållsutrymmen, något som kan göra det lättare att motverka klotter (detta har påbörjats men inte avslutats).

5. Skolans profil och identitet

Att värna om vår profil och identitet är en viktig del i kvalitetsarbetet för oss som enskild skola. Vi har vårt existensberättigande genom att vi kan utveckla och uppehålla en praktik som visar för våra elever – de som nu går i Katarinaskolan och de som vill komma till oss i framtiden – och för oss själva som arbetar i skolan, att vi har våra egna kvaliteter att tillföra till en disparat skolmarknad. Inga politiker har beslutat om vår existens, och inga organisationer eller företag driver skolan för några andra ändamål än det vi kan bidra med för att främja våra ungdomars mognad, bildning och kunskapsutveckling i vår dagliga verksamhet. Våra främsta tillgångar är berättelsen om våra grundares engagemang och övertygelse, och vår förankring i de humanistisk-kristna grundvärderingarna och de bildnings- och utvecklingsideal som är förknippade med dem (se avsnitt 1). Detta är ett arv vill vi förvalta för framtiden.

Det viktigaste profilarbetet på Katarinaskolan är det löpande arbetet mot de mål vi har behandlat i avsnitten ovan, framför allt vår strävan efter att alla som kommer till oss ska uppleva en anda av personligt engagemang och ömsesidig respekt. Vi vill därför särskilt betona Katarinaskolan som en mötesplats för individer med olika ursprung, intressen och begåvningar, och understryka att skolan välkomnar elever med olika kulturell bakgrund. Vi vill främja en anda som leder till att alla känner att man har rätt att vara sig själv, och tillerkänner andra samma rätt. Detta vill vi uttrycka redan i det första samtal vi bjuder in varje familj till, innan barnen börjar på Katarinaskolan. Arbetet med Reparativ rättvisa och cirkelsittningar är ett annat uttryck för Katarinaskolans uppfattning om den enskilda personens betydelse.

I Katarinaskolans timplan ges stort utrymme för språkstudier och en betoning av det klassiska bildningsarvet (se mer om detta i avsnitt 1). I arbetet med den nya, mer styrande timplan som gäller från detta läsår har vi utnyttjat det utrymme som finns för lokala val till att behålla tyngdpunkten på ämnena som är centrala för Katarinaskolan. Men också kunskapsmålen, i vid förståelse, är centrala. Vår ambition är att var och en av våra elever ska få möjlighet till kunskapsutveckling, bildning och mognad under sin tid hos oss; och att de genom att studera flera språk ska öka sina förutsättningar att kommunicera med andra folk och kulturer. I undervisningen vill vi betona samtal och reflektion, kanske särskilt tydligt i humanstudier och

naturvetenskaper men också i övriga ämnen. Vi vill också inspirera våra elever att se att kunskap är något som är värt ansträngning.

De första åren hade skolan ett eget profilämne, Klassisk språktradition, men den nuvarande skollagen ger tyvärr inte samma utrymme för friskolor som den som gällde när Katarinaskolan startade och vi fick vårt eget ämne godkänt. De senaste åren har vi prövat att i stället göra temainslag där vi tar vara på en del av innehållet i det ämnet, vilket har fallit väl ut, men omfattningen har varit mindre än vad vi har önskat. Vi arbetar vidare med frågan hur vi långsiktigt ska kunna tillvarata våra ambitioner med detta kunskapsstoff på ett sätt som är praktiskt hanterbart för både lärare och elever, och det här läsåret har vi prövat att göra ett stående inslag i Katarinaskolans veckobrev med notiser om språk och kultur under rubriken *Per verba ad astra* (Genom orden mot stjärnorna).

Katarinaskolans humanistisk-kristna profil tar sig också uttryck på andra konkreta sätt. Grundarnas idé att ge klasserna och även undervisningssalarna latinska namn och att skapa ett lugnt rum för stillhet och eftertanke, det alltid öppna Katarinarummet, är några sådana exempel. Att eleverna startar veckan tillsammans med en samling där man lär sig att lyssna, både på vuxna och kamrater, och respektera andras framföranden och åsikter, är ett annat. Vid de samlingarna inbjuds man också att delta i bönen Fader vår – eller tänka på något man själv tycker är viktigt. På så sätt knyter vi an till Katarinaskolans ursprungsinspiration samtidigt som vi uttrycker varje persons rätt till tankefrihet, vilket är en grundtanke hos oss. Till vår sorg har vi på grund av pandemin behövt begränsa de klassövergripande måndagssamlingarna under vårterminen och periodvis helt ställa in dem, men det är vår ambition att återuppta denna tradition så snart möjligheterna finns.

Även de återkommande traditioner som i varierande grad både bidrar till bildningsverksamheten och stärker känslan av samhörighet och gemensam glädje, ser vi som ett led i detta identitetsbyggande. För att de nya eleverna snabbt ska lära känna varandra återkommer varje höst således ett disco för eleverna i de yngsta klasserna, och ett par dagars lägerskola för varje klass i början av årskurs 6. Skolans skyddshelgon Katarina av Alexandria uppmärksammas i slutet av november, i samarbete med föräldrar bjuder in till ett Adventskaffe, med körframträdanden och utställningar av elevarbeten i praktisk-estetiska ämnen. Lucia firas med ett roligt och stämningsfullt Luciaspel. Vid julavslutningen, som alltid hålls i St Lars kyrka, har vi en mycket uppskattad tradition med läsning av julevangeliet; inte bara på svenska utan också enstaka verser på alla de andra språk man befattar sig med i skolan, samt några av elevernas modersmål, vilket kan bli ett femtontal olika språk eller mer.

Under vårterminen hann vi hålla vår traditionsenliga karnevalsfest, som sig bör på Fettisdagen innan den västerländska fastan börjar, innan pandemirestriktionerna slog till. Festen förbereds av elever och föräldrar tillsammans med lärare. Den består numera av en karnevalsdisco-maskerad med lekar och uppträdanden, och den hålls på fritidsgården Grand på kvällstid för alla som vill vara med. Engagemanget brukar vara störst bland de yngre eleverna. Alla elever bjöds också på semlor i skolan under eftermiddagen.

Den traditionsenliga elevkonserten som normalt hålls i maj, där alla elever som vill får uppträda för kamrater och vänner och släktingar med sång och musik, blev vi dock tvungna att ställa in.

Sommaravslutningarna påverkades starkt av Corona-restriktionerna, som innebar att man inte fick samla elever årskursvis eller i andra större konstellationer. Normalt håller vi avslutningen för årskurserna 6-8 i St Lars kyrka, men det här året fick den ersättas av en mindre avslutning i klassrummen med rektors sommarhälsning på videolänk. Avslutningen för årskurs 9 har normalt sin egen högtidliga tradition som sträcker sig över flera dagar: den inleds med en festlig middag med tal, uppträdanden och dans, därefter är det bl.a. en ceremoni med upphängning av de klassköldar varje klass har gjort med sitt klassvapen. Sista dagen hålls själva avslutningshögtiden på Slottsbiografen, med bl.a. uppläsning av nyskrivna latinska epigram till klasserna där deras olika karaktärer och bidrag till gemenskapen i skolan uttrycks med anknytning till de djur de är uppkallade efter, följt av stort tårtkalas. I år fick allt detta ersättas med en högtidslunch i matsalen, med klasserna placerade var för sig och med tal och uppträdanden på videolänk, och avslutningsceremonin på Slottsbiografen fick hållas i omgångar. Med dessa anpassningar kunde vi ändå ge våra avgångselever ett värdigt firande.

De ämnen som har sin tyngdpunkt i hantverk och konstnärligt skapande har traditionellt en stark ställning i Katarinaskolan, och skolan har även en särskild plan för hur kulturaktiviteter ska berika elevernas lärande och personliga utveckling. För att möjliggöra detta har vi haft god hjälp av Kulturrådets satsning Skapande skola, som har gett oss värdefulla bidrag sedan flera år tillbaka. Bidragets storlek har minskat och reglerats hårdare, och under våren fick de flesta planerade aktiviteter ställas in av smittskyddsskäl. Vår ambition är att vi i framtiden ska kunna fortsätta att väva in kulturaktiviteter i utbildningen, i den utsträckning vi har praktiska och ekonomiska möjligheter till.

Ett närbesläktat tema som är sprunget ur skolans grundvärderingar kallar vi Kulturmöten. Inom ramen för det temat får eleverna återkommande tillfällen att genom studiebesök, inbjudna gäster och särskilda aktiviteter tillfälle att bekanta sig med kulturyttringar från olika folk och olika delar av världen, och med grupper med olika sätt att utforma sina liv. Även detta har under våren påverkats starkt av smittskyddsåtgärder. I planeringen av kulturmötesaktiviteter tar vi särskilt fasta på sådant som kan stärka ungdomarnas vilja att förstå och stötta människor som har det svårt. Vi erbjuder också regelbundet eleverna till aktiviteter för att bistå andra, t.ex. att skänka julklappar till östeuropeiska barnhemsbarn i samarbete med Emmaus, och att delta i Operation Dagsverkes insamlingar för barn i andra delar av världen. Då dessa aktiviteter har ägt rum under höstterminen kunde de genomföras som vanligt.

Under detta läsår har skolan firat sitt 25-årsjubileum. Detta har uppmärksammats bl.a. genom små presenter till alla (pennor och tablettaskar med skolans namn i tryck), och med ett stort tårtkalas på skolgården för alla elever i samband med läsårsstarten (en tårtbuffé ordnad av eleverna i årskurs 7). Vi är också mycket glada för att vi hann hålla en stor personalfest i januari innan pandemin slog till, dit alla som då arbetade i skolan och alla som gått i pension i skolans tjänst var bjudna. Uppslutningen var god och engagemanget för att bidra till att belysa skolans liv och utveckling genom åren med sånger och tal m.m. var mycket stort.

Medarbetarnas personliga utgångspunkter i förhållande till den humanistisk-kristna inriktningen varierar, men engagemanget för människans värdighet och omsorgen om varje

barn har alla gemensamt. Det finns ett grundläggande förtroende för att alla drar åt samma håll i det gemensamma arbetet.

Skolans traditioner och andra särdrag betyder olika mycket för olika elever. Några kanske är en aning likgiltiga, medan andra visar att de uppskattar att gå i en skola som är litet annorlunda. Deras sätt att delta i våra traditioner visar att de uppskattar skolan och sätter värde på dess särart: detta inverkar positivt på deras motivation att klara både sina egna och skolans krav vad gäller inläring och träning. Samtidigt som de får omväxling från det vardagliga arbetet utvidgas deras syn på olika kulturområdets förmåga att förtjusa och att förse livet med mening. Det är inte omöjligt att elevernas respekt för varje människas särart får stöd av det faktum att själva skolan har en särart. Vår ambition är att på så många sätt som möjligt fläta samman det gamla och det nya, det välkända och det främmande, det anspråksfulla och det lättsamma, tradition och förnyelse.

Flertalet av våra elever är själva inte utövande kristna och har begränsad erfarenhet av religionsutövning, och den religiösa aspekten på vår profil betyder inte särskilt mycket för dem. Men i samtal med eleverna hör vi ibland att man tycker att de kristna inslagen i skolans traditioner bidrar till skolans karaktär och ger en gemensam grund. Betoningen av varje persons rätt till tankefrihet och respekten för olika livsåskådningar gör att ingen heller känner sig hämmad av detta.

Några representativa röster om skolans profil från fokusgrupperna i årskurs 9 (de två sista är formuleringar från tidigare år men årets grupper uttryckte liknande uppfattningar):

- *Kul att gå på en skola med egen karaktär. Det lyfter, man kommer att minnas sin skoltid.*
- *Alla traditioner är jättetrevliga, klassnamn och sköldar och klassrumsnamn och måndagssamlingarna. Vi har saknat det som har varit inställt under pandemin!*
- *Den kristna profilen har varit bra, man har lärt sig mycket och fått respekt för religioner och religionsutövning – i alla religioner! De som utövar religion har känt sig bekräftade, att det är något som är rimligt och att man inte är knäpp, och de som inte gör det (och det är ju de flesta) har inte känt någon press heller. Vi har ju haft klasskamrater med olika religioner och det märks att alla är lika mycket värda.*
- *För mig som muslim blir det intressant, en rolig grej. Även om man inte är kristen så blir det en gemenskap tack vare det. Jag har lärt mig mycket om religion, lärarna är mycket bra.*
- *Klassnamnen är jätteroliga, vi gillar vårt namn. När man träffar andra som har gått på Katarina är det kul att man har varsitt speciella namn, det blir en gemenskapskänsla. Utomstående kan tycka att det är lite knäppt men vi gillar det, man känner sig stolt och speciell.*
- *Språkstudierna är bra, det är roligt fast det är jobbigt ibland, och det är coolt att kunna flera språk lite grann. Och så lär man sig ju om kulturerna också och det är intressant.*

6. Inför läsåret 2020-2021

Under läsåret 2020-2021 vill vi behålla fokus på våra prioriterade mål:

- Arbetet med värdefrågor är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på vår strävan att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola. För att främja detta vill vi behålla betoningen på Amicis roll som motor i det förebyggande arbetet, och vi vill värna vårt fokus på reparativa insatser vid konflikter.
- Vi vill fortsätta arbetet med att effektivisera stödinsatserna och anpassningar för de elever som av olika anledningar har svårigheter med att nå sina studiemål. Vi avser att fortsätta satsningen på fortbildning för alla lärare, nu med mer ämnesorienterade anpassningsstrategier, och skapa möjligheter för de lärare som påbörjat fortbildningar i specialpedagogik. Vi vill också utveckla arbetet med digitala verktyg som hjälpmedel i stödinsatserna för elever som har svårt att nå sina studiemål.
Samtidigt vill vi behålla vårt fokus på inspirerande utmaningar och höga förväntningar i arbetet med de elever som har lätt för sig och goda förutsättningar att nå höga betyg.
- Vi avser att fortsätta arbetet för att utveckla skolbiblioteket, bl.a. genom att digitalisera katalogen för att öka överblicken av och tillgängligheten till samlingarna. Vi hoppas också kunna öka öppethållandet så småningom.
- Vi finner det väsentligt att alla elever känner sig delaktiga och utvecklar sin förmåga till ansvar och inflytande under sin tid hos oss. Därför vill vi vara fortsatt lyhörda och stimulera lärarnas diskussioner om elevers medinflytande, och stötta och uppmuntra elevråd och matråd så att de kan fullgöra sina uppdrag på ett meningsfullt sätt.
- Vi längtar efter att kunna återknyta till de profil- och identitetsskapande traditioner som har burit Katarinaskolan genom åren, och då reflektera över hur vi kan utveckla dem.

Allt detta kommer att kräva vårt samlade engagemang, så att vi kan utveckla vårt sätt att förverkliga vårt motto: *De veritate laetitia* – ur sanning födes glädje.

Skolledningen